

«Бекітемін»
Манғыстау облысы
әкімінің орынбасары
М. Скаев

2018 ж.

«Бекітемін»
Қазақстан Республикасы
Мәдениет және спорт министрлігі
Спорт және дene шынықтыру істері
комитетінің төрағасы

2018 ж.

**Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә. Назарбаевтың
жүлдесі үшін VI Халық спорты ойындарының
ЕРЕЖЕСІ**

I. МАҚСАТЫ МЕН МІНДЕТТЕРИ:

Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә. Назарбаевтың жүлдесі үшін VI Халық спорты ойындары (бұдан әрі - Ойындар):

- Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә. Назарбаевтың «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» атты мақаласын іске асыру;
- Дене шынықтыру және спорт құралдары арқылы салауатты өмір салты қағидаттарын бекіту;
- Танымал және халық спорты ойындарын одан әрі дамыту;
- Спорт резервін дайындау мен спортшылардың спортық шеберлігін жетілдіру, спорт базасын нығайту;
- Облыстардың, Астана мен Алматы қалаларының тұрғындары арасындағы достық байланыстарды нығайту;
- Спорт үйымдарының дene шынықтыру және спортпен шұғылдануға тұрғындарды тарту жөніндегі жұмыстарының нәтижелерін шығару мақсатында өткізіледі.

II. ОЙЫНДАРДЫ ӨТКІЗУГЕ БАСШЫЛЫҚ:

Үйымдастыру комитеті ойындарды өткізуге жалпы басшылықты жүзеге асырады. О ойындарды тікелей откізу Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі Спорт және дene шынықтыру комитеті (бұдан әрі - Комитет) бекіткен спорт түрлерінен бас, төрешілер алкасы мен мандат комиссиясына жүктеледі.

Жарыстар спорт түрлері бойынша бекітілген ережелерге сәйкес өткізіледі. Медициналық қызмет, өрт сөндіру қызметі, коғамдық тәртіпті сактау, іс-шараны дыбыстық қамтамасыз ету жергілікті атқарушы органға жүктеледі.

Жергілікті жерлерде Ойындар бағдарламасындағы жарыстарды (кезең-кезеңмен) үйымдастыру мен өткізуі жергілікті дene шынықтыру-спорт бірлестіктері мен үйымдарын, спорт ардагерлерін тарта отырып, облыстық дene шынықтыру және спорт баскармалары жүзеге асырады.

III. ОЙЫНДАРДЫ ӨТКІЗУ МЕРЗІМІ:

Ойындар 4 кезенде өтеді:

I кезең – ауылдық округтерде, мамыр айында;

II кезең – аудандық, маусым айында;

III кезең – облыстық, шілде айында;

IV кезең – Ойындардың актық сайысы 2018 жылғы 21-25 қыркүйек аралығында Маңғыстау облысының Ақтау қаласында өткізіледі.

Келу күні – 21 қыркүйек. Волейболдан командалардың келу күні – 20 қыркүйек.

Жарыстың салтанатты ашылуы – 22 қыркүйек күні сағат ____ де.

Жарыстың салтанатты жабылуы – 25 қыркүйек күні сағат ____ де.

IV. ОЙЫНДАРДЫ ӨТКІЗУ ШАРТТАРЫ:

Ойындардың актық жарыстарына дene шынықтыру және спорт басқармаларының өтінімдері бойынша облыстардың, Астана мен Алматы қ.қ. құрама командалары жіберіледі.

Спорттың ойын түрлерінен Ойындардың барлық кезеңдеріне қатысуга Қазақстан Республикасының чемпионаттарында (суперлигада, жоғары лигада, бірінші лигада және қосалқы құрамада) өнер көрсететін спортшылар экіберілмейді.

Спорт түрлерінен Ойындардың актық жарыстары кемінде бес команда қатысқанда ғана өткізіледі.

Споршыларға Ойындардың бағдарламасындағы бір ғана спорт түрінен қатысуға рұқсат етіледі.

Команда өкілдері Ойындардың мандат комиссиясына келесі құжаттарды ұсынады:

- дene шынықтыру және спорт басқармасы куәландырған (№ 2 қосымша) өнірдің өтінімі;
- жеке куәлігі;
- ХҚО-дан мекенжай анықтамасы (анықтама 10 күн ішінде ғана жарамды);
- денсаулығы туралы анықтама;
- әрбір қатысушының өзімен бірге жеке сақтандыру полисі болуы қажет.

Ойындарға қатысушылардың жасы – жарыстың өту күні толық 18 жаста және одан үлкен болуы керек.

Спортшылар көрсетілген аймакта мандат комиссиясын өту күніне бір жылдан кем емес мерзімде тұруы қажет.

Басқа өнірге өнер көрсететін спортшы Қазақстан Республикасының 2014 жылғы З шілдедегі «Дене шынықтыру және спорт туралы» Занының 7-бабы 28-тармақшасына сәйкес, «Спортшының бір дene шынықтыру-спорт үйимынан басқа дene шынықтыру-спорт үйимына ауысуы қағидасын бекіту туралы » Қазақстан Республикасы Спорт және дene шынықтыру істері агенттігі Төрағасының 2014 жылғы 25 шілдедегі № 288 бүйріғын сақтануы қажет.

Берілген талапты орындамаған жағдайда, спортшының нәтижелері жойылады.

V. ОЙЫНДАРДЫҢ БАҒДАРЛАМАСЫ ЖӘНЕ КОМАНДАЛАР ҚҰРАМЫ:

P/c №	Спорт түрлері	Катысушылар		жаттықтыру шылар, өкілдер	төрешілер	Барлығы
		ер	әйел			
1.	Волейбол	10	10	2	1	23
2.	Шагын футбол	9	-	1	1	11
3.	Қазақ күресі	9	7	2	1	19
4.	Тоғызқұмадақ	2	2	1	1	6
5.	Гір көтеру спорты	7	-	1	1	9
6.	Қол күресі	6	-	1	1	8
7.	Үстел теннисі	3	3	1	1	8
8.	Жазғы Президенттік көпсайыс	7	7	2	1	17
9.	Асық ату	3	3	1	1	8
10.	Жағажай волейболы	2	2	2	1	7
11.	Воркаут	6 адамға дейін	6 адамға дейін	1	-	13
12.	Стритбол	4	4	2	1 .	11
13.	Спорттық бағдарлау	4	4	2+1	2	13
Жиыны:		72	48	20	13	153
Делегациялар басшысы						2
Барлығы:					155 адам	

Өнірдің ерекшеліктерін ескере отырып, өткізуі үйімнің үйғаруы бойынша Ойындардың алдыңғы кезеңдердегі бағдарламасына басқа спорт түрлері енгізілуі мүмкін.

Әр облыстың өкілдері мандат комиссиясын өту алдында Бас төрешілер алқасына облыстық жарыстарды өткізгендігі туралы есепті ұсынуы қажет.

VI. ЖЕҢІМПАЗДАРДЫ АНЫҚТАУ ЖӘНЕ МАРАПАТТАУ:

Ойындардың нәтижелері бойынша мыналар анықталады:

1. Жалпыкомандалық орындар.
2. Спорт түрлерінен командалық есеп (волейбол, жағажай волейбол, стритбол) командалық есеп ерлер мен әйелдер арасында бөлек анықталады).
3. Бағдарламаның жекелеген түрлерінде жеке орындар.

Жалпыкомандалық орындар 12 спорт түрінен қатысу нәтижелерінде жиналған ұпайлардың ең көп сомасы бойынша анықталады.

Спорттың ойын түрлерінен (волейбол, шагын футбол, жағажай волейбол, стритбол) ұпайларды есептеу кестесі

орындар	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
ұпайлар	30	25	20	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6

Ойын түрлерінен басқа, спорт түрлерінен ұпайларды есептеу кестесі

орындар	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
ұпайлар	25	23	21	19	17	15	13	11	9	7	6	5	4	3	2	1

Екі немесе одан көп командалардың ұпайлары тең болған жағдайда, Ойындардың кешенді есебінде бірінші, екінші және т.б. орындарының саны көп ұжымға артықшылық беріледі.

Қандай да бір спорт түрінде ұпайлар тең болса, Ойындар бағдарламасында жекелей есепте бірінші, екінші және т.б. орындары көп команда артықшылыққа ие болады.

Жалпыкомандалық 1-3 орындарды жеңіп алған командалар Комитеттің кубоктары және дипломдарымен марапатталады. Ойындардың бағдарламасындағы спорт түрлерінен 1-3 орындарды иеленген командалар кубоктармен, 1-3 дәрежелі медальдармен және дипломдармен, ал команда мүшелері тиісті дәрежелі медальмен және дипломдармен марапатталады.

Ойындар бағдарламасының жекелеген жарыстарында 1-3 орындарды иеленген спортшылар Комитеттің тиісті дәрежелі медалі және дипломдарымен марапатталады.

VII. ҚАТЫСУШЫЛАРДЫ ҚАБЫЛДАУ ШАРТТАРЫ:

Ойындардың актық жарыстарын дайындау мен өткізу бойынша шығыстар келесі тәртіппен жүзеге асырылады:

Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі Спорт және дene шынықтыру істері комитетінің «Ұлттық штаттық командалар және спорт резерві дирекциясы» РМҚК спорт ғимараттарын ұсыну қызметі, көлікті жалға алу, жарнамалық, марапат нышандары мен баспа өнімдерін әзірлеу мен жасау, жеңімпаздар мен жүлдегерлерді марапаттау, «Ұлттық штаттық командалар және спорт резерві дирекциясы» РМҚК-ның төрешілік қызмет көрсететін қызметкерлеріне еңбек ақысын, жол ақысын, тамақтануы және тұру ақысын, шақырылған төрешілерге еңбек ақысын, бейнероликті жасау, дыбыстау, жариялау үшін шығыстарды көтереді.

Маңғыстау облысының дene шынықтыру және спорт басқармасы жергілікті үәкілетті органдармен (келісім бойынша) бірге облыстардың, Астана мен Алматы қ.қ. құрама командаларына автокөлік бөледі, қатысушылар тұратын орындар мен жарыстар өтетін жерлерде қоғамдық тәртіптің сақталуын, медициналық қызметтің жұмысын, төтенше жағдайлар жөніндегі қызметтің жұмысын қамтамасыз етеді, Ойындарға қатысушыларға тұратын және тамақтанатын орындарды, Ойындардың ашылуы, жабылуы рәсімдерін және өтетін орынды, қоюшы-режиссерлік топтың қызметін, әрбір спорт түрі бойынша марапаттау рәсімін, марапат тобының жұмысын ұсынады.

Іссапарға жіберетін ұйымдар командалардың (спортшылар, өкілдер, төрешілер және т.б.) Ойындардың актық жарыстарына іссапарға шығуымен байланысты шығыстарды (екі жаққа жол ақысы, жолдағы тәулікакы, тұру, тамақтану, спорттық делегацияның бірынғай кімін, спортшыларды сактандыру) шығыстарын көтереді.

VIII. НАРАЗЫЛЫҚ БЕРУ:

Наразылық беру немесе даулы сұраптарды шешу әрбір спорт түрі бойынша бекітілген қағидаға сәйкес жүргізіледі.

IX. ЖАРЫСТАРДЫҢ БАҒДАРЛАМАСЫ:

ВОЛЕЙБОЛ:

Командалық жарыстар. Қатысушылар құрамы - 10 адамнан құрылған ерлер және әйелдер командалары, 2 жаттықтырушы, 1 төреші.

Жарысты өткізу шарттары мандат комиссиясынан өткеннен кейін спорт түрлерінен төрешілер алқасының отырысында анықталатын болады.

ШАҒЫН ФУТБОЛ:

Командалық жарыстар. Команда құрамы: 9 спортшы, 1 жаттықтырушы, 1 төреші. Шағын футболдан жарыстар ФИФА қағидалары және «Қазақстан Республикасында футболдан жарыстар өткізу регламентіне» сәйкес өткізіледі.

Жарысты өткізу шарттары мандат комиссиясынан өткеннен кейін спорт түрлерінен төрешілер алқасының отырысында анықталатын болады.

ҚАЗАҚ КҮРЕСІ:

Жекелей-командалық жарыстар. Команда құрамы: 16 спортшы, 2 жаттықтырушы-өкіл, 1 төреші. Жарыстар Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігінің Спорт комитеті 2011 жылы бекіткен қолданыстағы жарыс ережесі бойынша өткізіледі. Салмақ дәрежелері: ерлер – 55, 60, 66, 74, 82, 90, 100, +100 келі және абсолюттік салмақ дәрежесіндегі; әйелдер – 48, 52, 57, 63, 70, 78, +78 келі. Салмақ дәрежелерінде қосарлауға жол берілмейді.

Командалар орындар команда мүшслерінің жинаған ұпай сандары бойынша анықталады.

Жарыс хаттамасында екі 3-ші орын иегерінің болуына байланысты, одан кейінгі орындар автоматты түрде екі 5-ші, екі 7-ші, екі-9 ші, алты 11-ші болып есептеледі. Осыған байланысты, әрбір спортшыға ұпай саны спорт түрлерінен орын алғаны үшін берілетін ұпайлар кестесіне сәйкес иеленген орнына байланысты беріледі.

ТОҒЫЗҚҰМАЛАҚ:

Жекелей-командалық жарыстар. Команда құрамы: 2 ер, 2 әйел, 1 жаттықтырушы, 1 төреші. Жарыстар Қазақстан Республикасы Спорт және дene шынықтыру істері агенттігі бекіткен қолданыстағы қағида бойынша өткізіледі. Ойындар «швейцарлық жүйе» бойынша (тақта бойынша) өтеді.

ГІР КӨТЕРУ СПОРТЫ:

Жекелей-командалық жарыстар. Команда құрамы: 7 спортшы, 1 жаттықтырушы, 1 төреші. Салмақ дәрежелері – 63, 68, 73, 78, 85, 95, +95 кг. Кез келген бір салмақ дәрежесінде қосарлауға рұқсат етіледі. Барлық қатысушылар жарыс басталғанға дейін 1 күн қалғанда өліненеді. Өлшену кезінде жеребе тасталады. Жарыс 32 келі салмақтағы гір тасымен болатын жарыстардың қағидасына сәйкес өткізіледі. Әрбір қатысушыға жаттығуды оғындау үшін 10 минут беріледі.

ҚОЛ КҮРЕСІ:

Жекелей-командалық жарыстар. Команда құрамы: 6 спортшы, 1 жаттықтыруши-өкіл, 1 төреші. Жарыс түрегеп тұрып, екі жеңілістен кейін шығу халықаралық ережелері бойынша өткізіледі. Әрбір қатысушы оң және сол қолдарымен (қоссайыс) өнер көрсетеді. Салмақ дәрежелері – 60, 70, 80, 90, 100, +100 кг. Кез келген салмақ дәрежесінде қосарлауға рұқсат етіледі, бірақ екеуден артық емес. Командалық есепке әрбір қатысушының оң және сол қолымен жинаған нәтижелерінің сомасы есептеледі.

ҮСТЕЛ ТЕҢНИСІ:

Жекелей-командалық жарыстар (ерлер бөлек және әйелдер бөлек), жалғыз разряд (ерлер мен әйелдер бөлек). Команда құрамы: 3 ер, 3 әйел, 2 жаттықтыруши, 1 төреші.

ЖАЗҒЫ ПРЕЗИДЕНТТІК ҚӨПСАЙЫС:

Жекелей-командалық жарыстар. Жарыска ерлер мен әйелдердің әр жас тобынан (18-20, 21-23, 24-34, 35-39, 40-49, 50-59, 60 жас және одан үлкендер) бір қатысушы қатысады және соның нәтижесі есепке алынады. Команда құрамы – 17 адам, соның ішінде 7 ер, 7 әйел, 2 жаттықтыруши, 1 төреші.

команда	Команда құрамы			есеп		
	спортшы	жаттықтыруши	төреші	әйелдер	ерлер	Барлығы
облыс	14	2	1	7	7	14

Жарыс бағдарламасы:

Түрі	әйелдер			ерлер		
	18-39 жас	40-59 жас	60 және одан үлкендер	18-39 жас	40-59 жас	60 және одан үлкендер
ату	III-ВП,ПП	III-ВП,ПП		III-ВП,ПП	III-ВП,ПП	
жүгіру	100м.	60м.		100м.	60м.	
лактыру	Снаряд 500г.	500г	300г	Снаряд 700г.	700г	500г
жұзу	100м.	50м.		100м.	50м.	
жүгіру	2000м.	1000м.	500м	3000м.	2000м.	1000м
1 күн	Пневматикалық қарудан ату					
2 күн	Снаряд лактыру					
3 күн	Сprint, жұзу					
4 күн	Кросс					

АСЫҚ АТУ:

Жекелей-командалық жарыстар. Команда құрамы: 3 ер, 3 әйел, 1 жаттықтыруши, 1 төреші. Жарыстар Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігінің Спорт комитеті 2011 жылы бекіткен қолданыстағы жарыс ережесі бойынша (бес табан – ерлер, бес асық - әйелдер) өткізіледі. Жарысты өткізу шарттары мандат комиссиясынан откеннен кейін спорт түрлерінен төрешілер алқасының отырысында анықталатын болады.

ЖАҒАЖАЙ ВОЛЕЙБОЛЫ:

Командалық жарыстар. Қатысушылар құрамы - 2 адамнан құрылған ерлер және әйелдер командалары, 2 жаттықтыруши, 1 төреші.

Жарысты өткізу шарттары мандат комиссиясынан откеннен кейін спорт түрлерінен төрешілер алқасының отырысында анықталатын болады.

ВОРКАУТ:

Жекелей-командалық жарыстар. Команда құрамы: 13 адам (ерлер – 6 спортшыға дейін, әйелдер – 6 спортшыға дейін, 1 жаттықтыруыш-өкіл).

Төрешілер алқасы – 3 адам (1 тәуелсіз төреші, 1 төреші - «Street Workout» Федерациясының өкілі және кабылдайтын жақтан - 1 төреші). Жарысты өткізу шарттары мандат комиссиясынан өткеннен кейін төрешілер алқасының отырысында анықталатын болады.

Жарыс бағдарламасы:

Жаттығу түрі	Ереже
Фристайл (ерлер)	3 минут
Фристайл (әйелдер)	2 минут
Кермеге тартылу қосымша 24 кг гір тасымен (подтягивание на турнике с доп.весом 24 кг.)	рет
Коссырықпада кеудені көтеру қосымша 32 кг гір тасымен (отжимание на брусьях в весом 32 кг)	рет
Кермеге екі қолға күшпен шығу (выход силой на две руки)	рет
Уакытқа алдыңғы ілігу жаттығуы (удержание переднего виса на время)	секунд
Швед керегесінде жалауша жаттығуын жасау (упражнение флагжок на шведской лестнице)	секунд

СТРИТБӨЛ:

Командалық жарыстар. Команда құрамы: 8 спортшы (4 ерлер, 4 әйелдер), 1 төреші, 2 жаттықтыруышы. Жарыс ресми 3x3 баскетбол ойынының және ФИБА ережесімен ерлер және әйелдер арасында өткізіледі. Жарысты өткізу шарттары мандат комиссиясынан өткеннен кейін төрешілер алқасының отырысында анықталатын болады.

СПОРТТЫҚ БАҒДАРЛАУ:

Команда құрамы: 8 спортшы (4 ерлер, 4 әйелдер), 2 жаттықтыруышы, 2 төреші, 1 өкіл. Жарыстар Қазақстан спорттық бағдарлау федерациясы 2017 жылғы 6 желтоқсанда бекіткен жарыс ережесі бойынша өткізіледі.

X. ӨТІНІМДЕРДІ БЕРУ МЕРЗІМІ:

Ойындардың актық жарыстарына қатысуға сандық өтінімдер (№ 1 қосымша) Ұйымдастыру комитетіне 2018 жылғы 15 тамызға дейін беріледі, мына мекен-жайға: Астана қ., Мәңгілік Ел даңғылы, 8 үй, № 635 каб. – ұлттық спорт түрлері басқармасы, тел/факс: 8-7172-74-12-64, 74-11-61, e-mail: kaha-1983@mail.ru maksatkc@mail.ru және Манғыстау облысының деңе шынықтыру және спорт басқармасына телефон/факс: 8-7292-33-62-35, e-mail: sport@mangystau.gov.kz.

Атаулы өтінім (№ 2 қосымша) және әрбір қатысушының тиісті құжаттары Ойындардың мандат комиссиясына командалардың келген күні - 10 қыркүйекте тікелей ұсынылады. Мандат комиссиясына Ойындардың алдыңғы кезеңдерінен өтү туралы мәтіндік және фотоесеп тапсырылады.

XI. ӨТІНІМДЕРДІҢ НЫСАНЫ:

№ 1 қосымша

САНДЫҚ ӨТІНІМ

делегациясынан

(өнірдің атауы)

СПОРТ ТҮРІ	Катысушылар саны						
	СПОРТШЫЛАР			Жаттықтырушы	төреши	басшы	Барлығы
	Ер	Әйел	Барлығы				
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							

БАРЛЫҒЫ:

Делегацияның ресми басшысы _____

Телефон, факс _____ электронды пошта

№ 2 қосымша

АТАУЛЫ ӨТІНІМ

Спорттық делегация _____
(өнірдің атауы)

бойынша
(спорт түрінен)

№	Тегі, аты, әкесінін аты	Тұған күні, жылды, айы	Спорттық атағы	Спорт ұйымы	Дәрігердің қолы мен мөрі
1					
Жаттықты рушы					
Жаттықты рушы					

Облыстық, Астана, Алматы қ.к. ДШ және спорт басқармасының басшысы _____

Делегацияның ресми өкілі _____ (_____)

Осы өтінімде көрсетілген _____ спортшы денсаулық жағдайына байланысты жарыстарға қатысуға жіберілді

Медициналық мекеменің бас дәрігері _____ (Т.А.Ә)

Медициналық мекеменің мөрі

Осы өтінім 10 қыркүйектегі мандат комиссиясының отырысына тапсырылуы қажет.

Ұйымдастыру комитеті